

TÜRK KUMAŞLARINDA DESEN RAPOR TEKRARLARI

Ayşen SOYSALDI*, Ebru ÇATALKAYA GÖK**

* *Prof., Gazi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları, asoyisalster@gmail.com*

***Arş.Gör., Gazi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları, cataalkayaebru@gmail.com*

ÖZ

Anahtar kelimeler:

Rapor, Tekrar sistemleri, Türk Kumaşları, dokuma, desen

Türk kumaşları hem desen çeşitliliği hem de yüksek kaliteleri ile seçkin bir grup olmuştur. Bu kumaşların sonsuzluk prensibine dayanan desen sistemleri üstün geometri hesapları ile oluşturulmuştur. Büyük ustalıklı oluşturulmuş desen raporları yan yana, üstü üste ya da alt alta getirildiğinde sürekliliği bozmayacak şekilde birbirlerini tamamlamaktadırlar. Böylelikle desenler kesintisiz şekilde sonsuza dek uzatılabilmektedirler. Bu çalışmanın amacı; Türk kumaşlarında görülen desen tekrar sistemleri ele alınarak diğer çalışmalara rehber olmaktır. Çalışma Osmanlı döneminde yer alan desenli çok katlı kumaşlar ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada yazılı kaynaklar ve 261 kumaş örneği taranarak tekrar sistemleri oluşturulmuştur. Kumaş örneklerinin desen rapor şemaları oluşturulmuş ve birim raporları çizilmiştir. Ayrıca incelenen 261 kumaşın envanter numaraları, yüzyılı, bulunduğu yer, cinsi, hammaddesi, boyutu ve kaynaklarını içeren tablo dökümleri hazırlanmıştır. Bu doğrultuda oluşturulan tekrar sistemlerinin kullandıkları yüzyıl ve kumaş cinsleri yorumlanmıştır.

REPETITION OF PATTERN REPORT ON TURKISH FABRICS

ABSTRACT

Keywords:

Report, Repetition systems, Turkish fabrics, weaving, pattern

Turkish fabrics have become a distinguished group with both pattern variety and high qualities. The pattern systems based on the eternity principle of these fabrics are created with superior geometry calculations. Pattern reports created with great mastery complement each other so that continuity is not compromised when top-down or bottom-bottom is brought. In this way, the patterns can be extended forever without interruption. The purpose of this study is; it is to guide the other works by taking the pattern repetition systems seen in Turkish fabrics. The study was limited to patterned multi-layered fabrics in the Ottoman period. Sources and 261 fabric samples were scanned and re-systems were created. Pattern report drawings of fabric samples were created and unit reports were drawn. In addition, it was prepared table of contents including year, place, genus, raw material, size and sources the inventory numbers of the 261 fabrics examined. In this direction, it was interpreted the century and the types of fabrics used of the repetition systems.

Giriş

Tarihsel gelişiminden günümüze kadar kumaşın rolü ve doğası hem yaygın hem de çeşitlidir. Kumaş insanların yaş, cinsiyet, inanç ve mesleğine bakılmaksızın doğumlarından ölümlerine kadar kullanılan bir örtünme aracıdır. Siyasi, ekonomik, toplumsal ve teknolojik durumlar, hammaddenin bulunabilirliği gibi etkenler tarihsel koşulları belirlemede önemli rol oynamaktadır. Estetik ve teknolojiyi bir araya getiren kumaşlar, tarihi dönemlerde saray hanedanları ile halk arasındaki gücü, statüyü tanımlamak ve görsel olarak ayırmak için kullanılmıştır.

Osmanlı imparatorluğunun zenginliği ve kudreti karşısında izleyicileri etkilemek için cenaze, tahta çıkma, kılıç kuşanma, alaylar, cuma selamlığı, yetişkinliğe geçiş gibi törenlerde kullanılmak üzere desenli kumaşlar dokunmuştur. Ayrıca bu değerli kumaşlardan padişahlar tarafından belli bir mevki sırası gözetilerek üst görevlilere onurlandırma aracı olarak Hil'at (kaftan) giydirilmiş ve yabancı ülke heyetlerine diplomatik hediye olarak sunulmuştur. Bu hediye kumaşlarda verilen kişinin konumu ile temsil ettikleri devletin önemine göre renk ve kalite de yorumlanmıştır (Atasoy vd. 2001: 21- 31).

Bu fiziksel güç özellikleri dışında Türk kumaşları desen, renk, kompozisyon, dokuma gibi özellikleri bakımından büyük bir beceri gerektirmektedir. Bu desen sistemleri tamamen geometri biliminin kurallarıyla açıklanabilecek kadar muntazam matematiksel hesapları ile nakkaşlar tarafından desenlendirilmiştir. İslam süslemesinin temel prensiplerini oluşturan “sonsuzluk, simetri ve anonimlik” (Demiriz,2006: 8) Türk desen sistemlerinin oluşmasına da zemin hazırlamıştır. Anadolu Selçuklu döneminde dokunmuş iki örnek (Gürsu, 1988:31) kumaşta kullanılan hem dikey hem de yatay eksenlerdeki sıralama tekrar sistemi geliştirilerek Osmanlı Döneminde yeni biçimler kazanmıştır.

15. yüzyılda simetrik kompozisyonunda geometrik ve nebati motifler ile baklava şeması hâkim olmuştur (Atalayer, 1993:49). 16. yüzyılda natüralist üsluptaki çiçek ve bitkisel bezemeler, oval şemseler ve bağlantılı dikey dal şemaları içerisinde kumaş yüzeylerini süslemişlerdir (Gürsu, 1988:23). 17. yüzyılda klasik sanatın ölçülü desenlerinden biraz daha uzak, daha canlı ve renkli kompozisyonlar ile birlikte şemseli şekiller daha fazla görülmektedir. 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise küçük desenli ve yollu kumaşlar görülmeye başlanmıştır (Altay, 1979:19). Genel olarak Türk kumaş-

larına bakıldığında üsluplaştırma, orantı ve sadeliğin uyumunun arandığı görülmektedir.

Amaç ve Yöntem

Bu çalışmada Türk kumaşlarındaki desen tekrar sistemlerini gözden geçirmek suretiyle önceki çalışmaları biraz daha genişleterek sonraki çalışmalara rehber olması amaçlanmıştır. Yazılı kaynaklar taranarak 261 kumaş örneği üzerinden desen raporlarının tekrar sistemleri incelenmiştir. Aynı örnekler gruplandırılarak rapor tekrarları oluşturulmuş ve kumaş örneklerinin birim raporları çizilmiştir. Ayrıca incelenen 261 kumaşın envanter numaraları, yüzyılı, bulunduğu yer, cinsi, hammaddesi, boyutu ve bulunduğu kaynakların tablo dökümleri hazırlanmıştır. Bu doğrultuda oluşturulan tekrar sistemlerinin kullanıldıkları yüzyıl ve kumaş cinsleri yorumlanmıştır. Türk kumaş desenlerinin rapor tekrar sistemleri ile ilgili bir araştırmaya; 2001 yılında N. Atasoy ve arkadaşları tarafından yazılmış “İpek-Osmanlı Dokuma Sanatı” çalışmada ve Safevi dönemi kumaşlarının desen sistemleri ile ilgili bir araştırmaya da; 1987 yılında M. Sonday tarafından yapılmış “Pattern and Weaves: Safavid Lampas and Velvet” çalışmada rastlanılmaktadır. Ayrıca bu çalışma Osmanlı dönemindeki dokuma kumaşların desen rapor tekrarları ile sınırlandırılmış, baskı ve işleme desenli tekstiller kapsamı dışı bırakılmıştır.

Kumaşlarda Desen Rapor Tekrarları

Tekrar birimlerinin çizimleri kullanılacak üretim tekniği ile belirlenir. Türk kumaşları incelendiğinde desenler iki şekilde oluşturulmaktadır;

1- Resimsel desenler: kompozisyon elemanları üst, alt ve yanlar kendi içerisinde birbirlerini tamamlayacak şekilde düzenlenmiştir. Kumaşın tamamı bir rapor olmakla birlikte, hiçbir yerinde sistematik bir tekrar görülmez. Günümüzdeki Portre şeklinde dokuma kumaşlar bunlara örnek olarak sayılabilir. Bunlar aynı zamanda kupon kumaşlar olarak da bilinmektedirler. Bazı 16. Yüzyıl Padişah kaftanları, yazılı kumaşlardan Kâbe örtüleri örnek verilebilir (Resim 1).

2- Sonsuz tekrar desenler: kompozisyon elemanları her yönden sonsuza dek tekrarlanacak şekilde düzenlenmiştir. Dikey eksende simetri veya sıralama, yatay eksende simetri veya sıralama şeklinde tekrarlar ile sonsuz desenlerde sonsuzluk prensibi oluşturulmuştur (Sonday, 1987:57-83).

Türk kumaşlarına bakıldığında desenler genel-

likle sonsuz şekilde tekrar ederek sonsuza dek uzatılabilir. sıralama tekrar ile birim rapor ard arda (yönünde herhangi bir değişiklik yapılmadan) kumaş boyunca ve/veya bir kenardan diğer kenara tekrarlanmaktadır. Simetri tekrar da ise birim rapor dikey ve yatay eksenler boyunca ayna görüntüsü oluşacak şekilde (yönünde değişiklik yapılarak) kumaş boyunca ve/veya bir kenardan diğer kenara tekrarlanmaktadır.

Sonsuz bir desenin tekrar düzenini analiz edebilmek için, öncelikle tekrar birimini belirlemek gereklidir. Kumaş yüzeyinde sürekli tekrar eden en küçük desen alanına birim rapor denir. Birim raporun yanları çözgüye paralel, alt ve üst kısımları ise atkıya paralel olacak şekilde düzenlenir (Şekil 1-9). Birim rapor düzgün bir şekilde tasarlandıysa sonsuz şekilde uzatılabilir veya genişletilebilir. Birim raporlar aks noktaları yan yana, üst üste ya da alt alta getirildiğinde sürekliliği bozmayacak şekilde birbirlerini tamamlamalıdır. Birim raporun çok belirgin olmayacak şekilde tasarlanması, kumaş tasarım kalitesini artırır.

Birim raporlar hem dikey, hem de yatay eksen- de sıralama ya da simetri tekrarlar yaparak birbirini tamamlar. Tam desen birimini veren, uzatılmış veya genişletilmiş bu alana ise desen raporu denilir. Türk kumaşlarında desen raporu motifin tamamlanmış şeklidir. Desen raporu (motifler) şemaları birim raporların çeşitli sıralama, simetri ve kaydırma tekrarları yapılarak oluşturulan motif mantığı üzerine kurulmuştur (Şekil 2-9). Türk kumaşlarında desen raporu genellikle sıralamada iki, simetride dört tekrarla tamamlanır.

Türk kumaşlarında gördüğümüz sonsuz desenlerin ritim dengeleri nakkaşların üstün beceri ve başarılarını ortaya koymaktadır. Tekrar eden birim raporun genişliği tezgâh eni nedeniyle çözgü sayısı ile sınırlı-ken, uzunluğu böyle bir kısıtlama ile sınırlı olmayıp sonsuzluk prensibine uygundur (Şekil 1).

Resim 1. Resimsel desenlere örnek olarak Kuran'dan alıntılarla bezeli parça kumaş, XVI. yüzyılın ilk yarısı, 284 x 97,5 cm (Atasoy vd.,2001:57-58).

Bir kumaşın genişliğini belirleyebilmek için yinelemeye bakıldığında kumaş ne kadar dar ise o kumaşın birim raporunu belirlemekte zorlaşmaktadır. Bunun dışında on al-

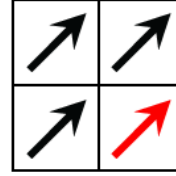

Resim 2. Kaftan (Atasoy vd.,2001:66-67).

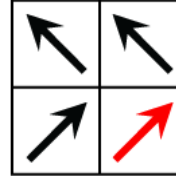

Sonsuz Tekrar Desenler

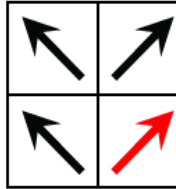
Şekil 1a. Hem dikey, hem de yatay eksen- de bağlantısız sıralama

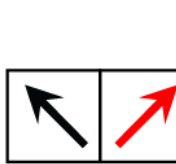
Şekil 2a. Dikey eksen- de sıralama, yatay eksen- de ters yönlü bağlantısız sıralama

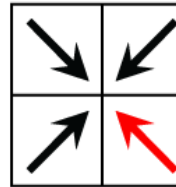
Şekil 3a. Dikey eksen- de simetri, yatay eksen- de bağlantısız sıralama

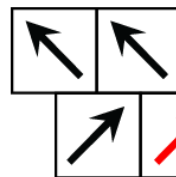
Şekil 4. Dikey eksen- de simetri

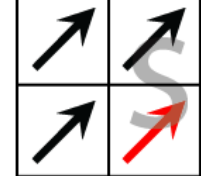
Şekil 6. Hem dikey, hem de yatay eksen- de simetri

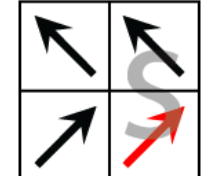
Şekil 8. Dikey eksen- de kaydırmalı sıralama, yatay eksen- de ters yönde sıralama

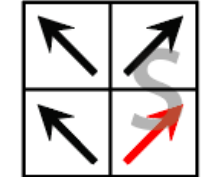
Şekil 1b. Hem dikey, hem de yatay eksen- de bağlantılı sıralama

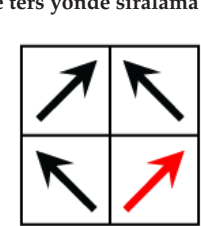
Şekil 2b. Dikey eksen- de sıralama, yatay eksen- de ters yönlü bağlantılı sıralama

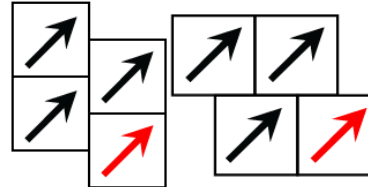
Şekil 3b. Dikey eksen- de simetri, yatay eksen- de bağlantılı sıralama

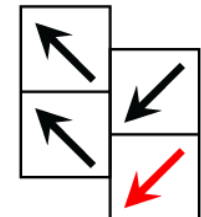
Şekil 5. Dikey eksen- de simetri, yatay eksen- de ters yönde sıralama

Şekil 7. Hem dikey hem de yatay eksen- de kaydırmalı sıralama

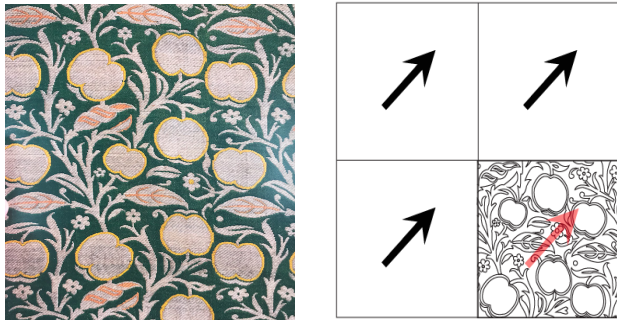
Şekil 9. Dikey eksen- de ters yönlü sıralama, yatay eksen- de kaydırmalı sıralama

tıncı yüzyılın ilk yarısında Kanuni sultan Süleyman'ın iki oğlu için yapılan iki kaftanda birim rapor tekrarı görülemeyecek kadar büyüktür. Birim raporda tüm özdeş motifler birbirlerinin hemen üstünde ve karşısında konumlanacak şekilde yer alırlar. Ancak desen raporlarının tamamı görülemeyeceği için birim rapor belirlenmez. Böyle durumlarda da sınır belirtmeden belirli bir kesit alınarak motif detaylarının verilmesi daha doğru olacaktır (Sonday, 1987:57-83). Bu tip resimsel kumaşlarda birim rapor ve desen rapor alanı aynıdır.

1a. Hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantısız sıralama:

Elma motiflerinin kullanıldığı 146 cm uzunluğundaki kumaş örneğinde bu tekrar sistemi uygulanmıştır (Şekil 1a). Birim raporun yönünde değişiklik olmaksızın kumaş boyunca ve bir kenardan diğer kenara tekrarlanmaktadır. Desen sürekliliğini bozmayacak şekilde raporun tasarlanmış olması kumaşın desen mükemmiyetini göstermektedir. Bu rapor tekrarı daha çok 16. yüzyıl sonu ile 17. yüzyıl başında kemha, sevai, kutnu ve kitabeli kumaşlarda görülmektedir (Tablo 1a).

Resim 3. Kemha Kaftan 16. yy ikinci yarısı uzunluğu 146 cm (Gürsu, 1988:102)

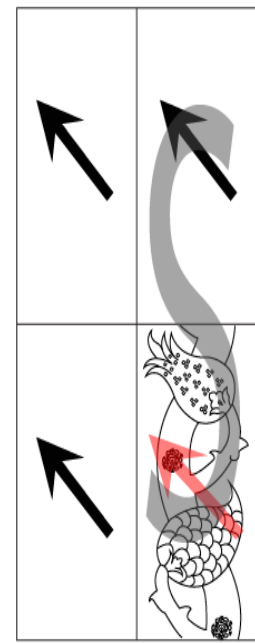
Çizim 1. Hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantısız sıralama (Gök, 2017).

1b. Hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantılı sıralama

Lâle ve kozalak motifinin görüldüğü 270 x 50 cm boyutlarındaki kumaşın birim raporunu birbiriyle bağlantılı olan lale ve kozalak motifini oluşturmaktadır (Şekil 1b). Birim raporun yönünde değişiklik olmaksızın kumaş boyunca ve bir kenardan diğer kenara tekrarlanmaktadır. Şekil 1a'dan farkı motiflerin birbirine bağlantılı olmalarıdır. Bu rapor tekrarı 16. yüzyılın üçüncü çeyreğinde kemha ve kadife kumaş örneklerinde görülmektedir (Tablo 1b).

Resim 4. Çatma kumaş, 16. yy ikinci yarısı, 270 x 50 cm Gürsu, 1988:102)
Çizim 2. Hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantılı sıralama (Gök, 2017).

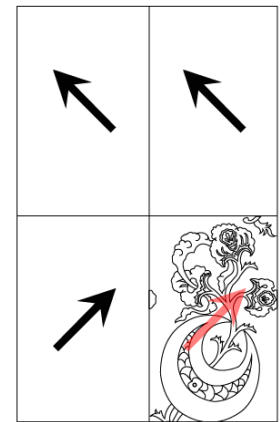
2a. Dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde ters yönlü bağlantısız sıralama

Seraser çocuk kaftanının birim raporunu hilal ve yonca çiçeklerinden oluşan bitkisel motif oluşturmaktadır (Şekil 2a). Dikey ekseninde motifin yönünde değişiklik yapılmadan kumaş enince aynen tekrarlamaktadır. Yatay ekseninde ise bitkisel motif, ayna görüntüsü olacak şekilde yönü değiştirilerek kumaş boyunca devam etmektedir. Böylece hilal ve yonca çiçeklerinden oluşan birim rapor bir kere çizilerek sağdan sola ve soldan sağa kullanılmış ve desen raporu boyuna yönde uzatılmıştır. Bu rapor tekrarı 16. yüzyılın ikinci yarısında Harput harrelisi, seraser, İstanbul kutnusu ve kemha kumaş örneklerinde rastlanmaktadır (Tablo 2a).

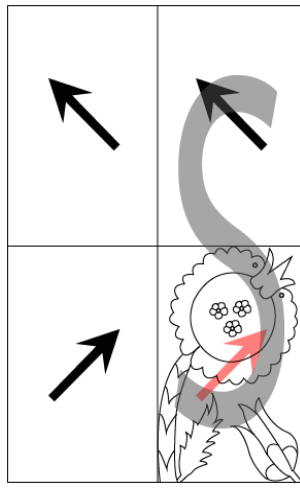
Resim 5. Seraser çocuk kaftanı, 16. yy ikinci yarısı, 114,8 x 66,5 cm (Atasoy vd., 2001:40).

Çizim 3. Dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde ters yönlü bağlantısız sıralama (Gök, 2017).

2b. Dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde ters yönlü bağlantılı sıralama

16. yüzyılın ikinci yarısına ait olan 90 x 67 cm boyutlarındaki kumaşın birim raporunu S kıvrımlı nar motifi oluşturmaktadır (Şekil 2b). Dikey ekseninde motifi yönünde değişiklik yapılmadan kumaş enince aynen tekrarlamaktadır. Yatay ekseninde ise s kıvrımlı nar motifi, ayna görüntüsü olacak şekilde ters yönde değiştirilerek kumaş boyunca devam etmektedir. Şekil 2a'dan farkı birim raporun birbirine bağlantılı olmasıdır. Bu rapor tekrarı daha çok Safevi kumaşlarında görülmekle birlikte (Sonday, 1987:57-83), Osmanlı kumaşlarında da 16. yüzyılın ikinci yarısı ile 17. Yüzyılın ilk yarısında kemha, İstanbul sevaisi, kutnu ve Harput harelisi kumaş örneklerinde rastlanmaktadır (Tablo 2b).

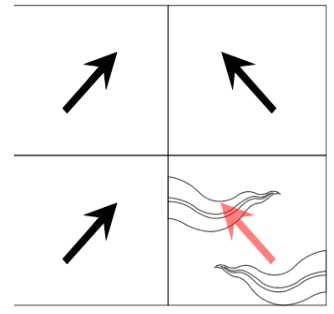

Resim 6. Nar desenli kumaş, 16. yüzyıl ikinci yarısı, 90 x 67 cm (Atasoy vd.,2001:82).

Çizim 4. Dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde bağlantılı sıralama (Gök, 2017).

3a. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde bağlantısız sıralama

16. yüzyılın ikinci yarısına ait olan şalvarın birim raporunu pelenk çizgilerinin dikey eksen boyunca ortalarından eşit şekilde bölünmüş yarımları oluşturmaktadır (Şekil 3). Desen raporu, birim raporun ayna görüntüsü olmadan tamamlanamaz. Dikey ekseninde simetri bu tür desen rapor tekrarlarının görsel özelliğidir (Şekil 3-4-5). Bu rapor tekrarı daha çok 16. yüzyılın ikinci yarısı ile 17. yüzyılda çatma, kemha ve seraser kumaşlarda görülmektedir (Tablo 3a).

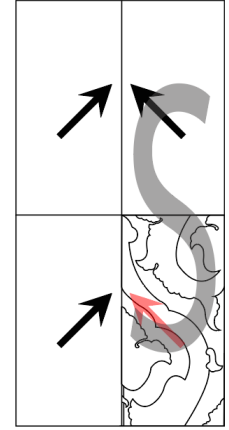
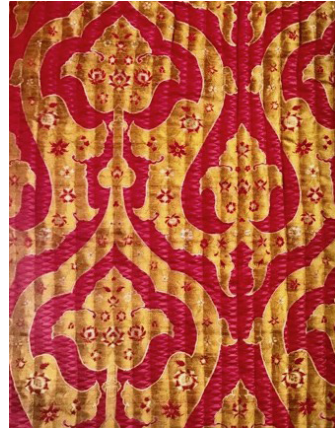

Resim 7. Pelenk desenli şalvar, 16. yüzyıl ikinci yarısı, 138 x 68 cm (Atasoy vd.,2001:36).

Çizim 5. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde bağlantısız sıralama (Gök, 2017).

3b. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde bağlantılı sıralama

16. yüzyılın ikinci yarısına ait olan kısa kollu kaftanın birim raporunu palmet motiflerinin dikey eksen boyunca ortalarından eşit şekilde ikiye bölünmüş yarımları oluşturmaktadır (Şekil 3b). Şekil 3a'dan farkı motiflerin birbirine bağlantılı olmalarıdır. Bu rapor tekrarı daha çok 16. yüzyılın ikinci yarısı ile 17. yüzyılın ilk yarısı çatma ve kemha kumaşlarda görülmektedir (Tablo 3b).

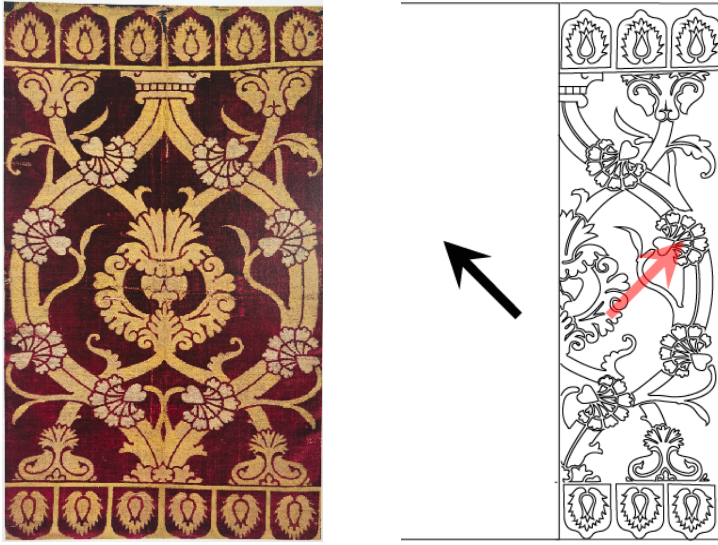

Resim 8. Kemha kumaş, 16. Yüzyıl ilk yarısı, uzunluk 138,5 cm (Atasoy vd.,2001:65).

Çizim 6. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde bağlantılı sıralama (Gök, 2017).

4. Dikey ekseninde simetri (yarım rapor)

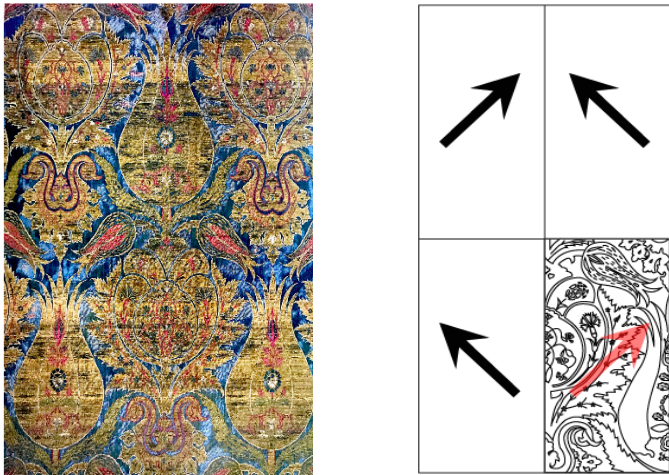
17. yüzyılın ikinci yarısına ait şemse şemalı çatma yastık yüzünün birim raporunu kumaşın dikey eksen boyunca ortadan eşit şekilde ikiye bölünmüş yarımları oluşturmaktadır (Şekil 4). Bu iki yarımlar birbirini dikey ekseninde simetrik şekilde tamamlamaktadır ve yatay ekseninde tekrarı yoktur. Bu rapor sistemi yarım rapor olarak da bilinmektedir. İncelenen örneklerde 17. yüzyıl ile 18. yüzyılda çatma yastık yüzlerinde ve kadife seccadelere görülmektedir (Tablo 4).

Resim 9. Çatma yastık yüzü, 17. yüzyıl ilk yarısı (Atasoy vd., 2001:137).
Çizim 7. Dikey ekseninde simetri (Gök, 2017).

5. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde ters yönde sıralama

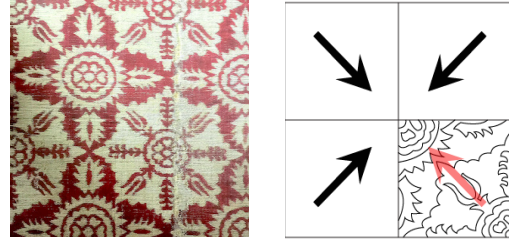
Erken 17. yüzyıl dönemine ait olan 125 x 65,7 cm boyutlarındaki kumaşın birim raporunu hatayı ve lale motiflerinin yarımaları oluşturmaktadır (Şekil 5). Bu yarımalar dikey ekseninde ayna simetriği olacak şekilde birbirini tamamlar. Böylelikle desen raporu birim rapor eninin ve boyunun iki katı kadar uzatılmış ve genişletilmiş şeklindedir. Bu rapor tekrarı daha çok 16. yüzyıl ikinci yarısı ve 17. yüzyıl ilk yarısında görülen şemse motifinin yer aldığı kemha ve çatma kumaş örneklerinde görülmektedir (Tablo 5). İncelenen kumaşlar arasında en fazla bu desen tekrar sistemine rastlanmıştır.

Resim 10. Hatayı ve lale desenli kumaş, 17. yüzyıl, 125 x 65,7 cm (Atasoy vd., 2001:76). Çizim 8. Dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde ters yönde sıralama (Gök, 2017).

6. Hem dikey, hem de yatay ekseninde simetri

17. yüzyılın ilk yarısına ait kadife çatma kumaşın birim raporunu, sekiz dilimli madalyon ile bu madalyonları dört yandan birbirine bağlayan rozet şeklindeki bitkisel motifin hem dikey hem de yatay ekseninde ortadan eşit şekilde bölünmüş çeyrekleri oluşturmaktadır (Şekil 6). Böylelikle hem dikey hem yatay yönde 2 simetrik tekrar yaparak birbirini tamamlayan birim rapor oluşturulmakta ve sonsuza dek devam etmektedir. Bu rapor tekrarı 17. yüzyıl yarısında sekiz köşeli şemseye benzer motifin yer aldığı kemha ve kadife kumaş örneklerinde sonsuz tekrar ve çatma yastık yüzlerinde ise dörtte bir rapor şeklinde görülmektedir (Tablo 6).

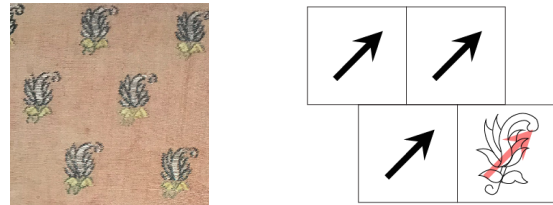

Resim 11. Kadife "çatma" dokuma, 17. yüzyıl ilk yarısı, 61 x 87 cm (Bilgi, 2007:64)

Çizim 9. Hem dikey, hem de yatay ekseninde simetri (Gök, 2017).

7. Hem dikey, hem de yatay ekseninde kaydırmalı sıralama

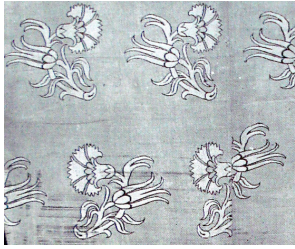
İpek ve kılaptan iplikle dokunmuş olan sewayi kumaş yüzeyinde bu tekrar sistemi görülmektedir (Şekil 7). Taba rengindeki 29 x 14 cm boyutlarındaki kumaşta birim raporu stilize yaprak motifi oluşturmaktadır. Bu sistemde motif, yönünde herhangi bir değişiklik yapılmadan kumaş boyunca ve bir kenardan diğer kenara tekrarlanmaktadır. Ancak rapor tekrarı dikey ekseninde kaydırma yapılarak desen rapor eni $\frac{1}{4}$ oranında genişletilmiştir. Bu kompozisyon türü daha çok 18. yüzyılda görülen küçük desenli ve yollu kumaşlarda görülmekle birlikte, en çokta sewayi kumaş örneklerinde rastlanılmaktadır (Tablo 7).

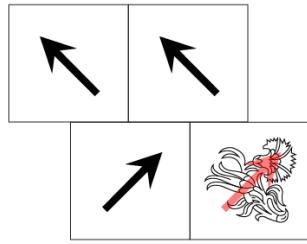
Resim 12. Sewayi kumaş, 18. yüzyıl ikinci yarısı, 29 x 14 cm (Tezcan, 1993: 231)

8. Dikey ekseninde kaydırmalı sıralama, yatay ekseninde ters yönde sıralama

1. Mahmut'a ait krem renkli seraser şalvarın birim raporunu Türk rokoko üslubundaki desen oluşturmaktadır (Şekil 8). Desen, dikey ekseninde yönü değiştirilmeden, yatay ekseninde ise yönü ayna görüntüsü oluşacak şekilde değiştirilerek kumaş yüzeyine yerleştirilmiştir. Böylelikle rapor boyutu hem enine hem de boyuna yönde büyütülmüştür. Ayrıca rapor tekrarında dikey ekseninde kaydırma yapılarak desen raporu iki buçuk katı genişletilmiştir. Bu kompozisyon türüne daha çok 18. yüzyıl örneklerinde ve sevai, Üstüfa kumaşlarında rastlanılmaktadır (Tablo 8).

Resim 13. 1. Mahmut'a ait seraser şalvar, 18. yy (Öz, 1951 :58)

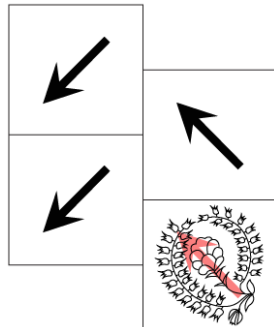
Çizim 11. Dikey ekseninde kaydırmalı sıralama, yatay ekseninde ters yönde sıralama (Gök, 2017).

9. Dikey ekseninde ters yönlü sıralama, yatay ekseninde kaydırmalı sıralama

248 x 162 cm uzunluğundaki kumaşın birim raporunu stilize edilmiş sümbül motifleri oluşturmaktadır (Şekil 9). Motif dikey ekseninde ayna görüntüsü olacak şekilde yönü değiştirilerek kumaş eninde tekrarlanmaktadır. Yatay ekseninde ise motif yönünde bir değişiklik yapılmadan kumaş boyunda devam etmektedir. Ayrıca bu kompozisyon türünde desen raporu yatay ekseninde kaydırma yapılarak birim raporunun ¼ oranı daha fazla uzatılmıştır. Böylelikle tek bir birim raporu iki buçuk katı uzunluğunda ve iki katı genişliğinde büyütülmüştür. Bu desen tekrar sistemi daha çok Safevi kumaşlarında görülmektedir. Osmanlı döneminde de bu sistem 18. yüzyılda şal, sevai ve seren kumaşlarında kullanılmıştır (Tablo 9).

Resim 14. İpekli Kumaş, 248 x 162 cm (Bakırcı, 2012:49)

Çizim 12. Dikey ekseninde kaydırmalı sıralama, yatay ekseninde ters yönde sıralama (Gök, 2017).

SONUÇ

Türk kumaşları desen, renk, kompozisyon ve üslup olarak bakıldığında görkem, zarafet ve estetiğin bütün inceliklerini yansıtmaktadır. Selçuklu döneminden Cumhuriyet dönemine kadar Türk kumaşlarında desenler; resimsel ve sonsuz desen tekrarlı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Resimsel desenler birbirlerini tamamlayacak şekilde tekrarı olmayan, daha çok Padişah kaftanları, yazılı kumaşlardan Kâbe örtüleri şeklindeki kumaşlardan oluşturulmuştur. Sonsuz desen tekrarları ise birbirinden farklı on iki adet rapor tekrar sistemi olduğu tespit edilmiştir. Bunlar *hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantılı/bağlantısız sıralama; dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde bağlantılı/bağlantısız sıralama; dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde bağlantılı/bağlantısız sıralama; dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde ters yönde sıralama; hem dikey, hem de yatay ekseninde simetri; hem dikey hem de yatay ekseninde kaydırmalı sıralama; dikey ekseninde kaydırmalı yatay ekseninde ters yönde sıralama; dikey ekseninde ters yönlü sıralama; yatay ekseninde kaydırmalı sıralama* şeklinde sınıflandırılabilir.

Hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantısız sıralama; yazılı kumaşlarda, nadirde olsa şemse motifinin olduğu kumaş örneklerinde 16. yüzyıl sonu ile 17. yüzyıl başlarında, Dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde bağlantılı sıralama; daha çok Safevi döneminde sevilen bir kompozisyon olup, bizim kumaş örneklerimizde de desen rapor boyunu uzatmak için 16. yüzyılın ikinci yarısı ile 17. yüzyılın ilk yarısında kemha, İstanbul sevaisi, kutnu ve Harput harelisi kumaş örneklerinde kullanılmıştır. Dikey ekseninde simetri türevleri; şemse motiflerinin yer aldığı kumaşlarda daha yoğun karşımıza çıkmaktadır. Sekiz köşeli şemseye benzeyen motifinin yer aldığı kumaş örneklerinde ise hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantısız sıralama kompozisyonu görülmektedir. Bu kompozisyon türü aynı zamanda çatma yastık yüzlerinde sık olarak karşımıza çıkmaktadır. Yüzyıllara göre kullanımları değişiklik gösteren sonsuz tekrarlı rapor sistemine on sekizinci yüzyılda kaydırmalı bağlantısız sıralama türevleri eklenmiştir. Bu kompozisyon türü küçük yollu kumaşlarda daha yoğun olarak kullanılmıştır. Özellikle de sevai türü kumaşlarda görülmektedir.

Türk kumaşlarında genellikle dikey ekseninde simetri, yatay ekseninde ters yönde bağlantısız sıralama tekrar sistemi hâkimdir. Arkasından ise hem dikey, hem de yatay ekseninde bağlantısız simetri tekrar sistemi takip etmektedir. En az görülen sistem ise dikey ekseninde sıralama, yatay ekseninde ters yönlü bağlantısız sıralamadır.

Genellikle kumaşlar kendi ritimlerini oluşturmaktadırlar.

KAYNAKLAR

ALTAY, Fikret. Kaftanlar. Topkapı Sarayı Müzesi 3. İstanbul: Yapı Ve Kredi Bankası Yayınları. 1979.

ATALAYER, Günay. "Dünden Bugüne Anadolu'da Kumaş Dokuma Sanatı". Türk Kültüründe Sanat ve Mimari. İstanbul:21. Yy. Vakfı Yayınları, s.41-72, 1979.

ATASOY, Nurhan, vd. İpek: Osmanlı Dokuma Sanatı. İstanbul: TEB İletişim ve Yayıncılık. 2001.

BAKIRCI, Naci. Konya Müzesi Kumaş Kataloğu Saray'dan Dergah'a. Konya: Bahçıvanlar Basım Sanayi A.Ş. 2012.

BİLGİ, Hülya. Osmanlı İpekli Dokumaları: Çatma ve Kemha. İstanbul: Sadberk Hanım Müzesi. 2007.

DEMİRİZ, Yıldız. İslam Sanatında Geometrik Süsleme. Yorum Sanat Yayıncılık. 2006.

GÜRSU, Nevber. Türk Dokumacılık Sanatı. İstanbul: Redhouse Yayınevi. 1988

ÖZ, Tahsin. Türk Kumaş ve Kadifeleri. Cilt:1: 14. – 16. Yüzyıl. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi, 1946.

ÖZ, Tahsin. Türk Kumaş ve Kadifeleri. Cilt:2: 17. – 19. Yüzyıl ve Kumaş Süslemesi. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi. 1951.

SONDAY, Milton. "Pattern and Weaves: Safavid Lampas and Velvet". Woven from the Saul, Spun from the Heart. Ed. C. Bier. Washington. pp. 57-83. 1987.

TEZCAN, Hülya. Atlaslar Atlası; Pamuklu, Yün ve İpek Kumaş Koleksiyonu. İstanbul: Yapı Kredi yayınları. 1993.

Tablo 1a. Hem Dikey, Hem De Yatay Eksende Bağlantısız Sıralama

KumaşNo	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/965	XVI. yüzyıl sonu	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	Kılaptan, İpek	140 cm	Atasoy, 2001; 38
2.	TK 10	XVII. yy ilk yarısı	Kremlin Askeri Müzesi, Moskava	-	Kılaptan, ipek	137 x 133 cm	Atasoy, 2001; 48
3.	13/38	XVI. yy ortaları	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	-	86,5x54,5 cm	Atasoy, 2001; 61
4.	-	XVI. yy. 2.ortası	Blau'nun koleksiyonu, New York	-	-	85 x 67,3 cm	Atasoy, 2001;102
5.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek	9 x 14 cm	Tezcan, 1993: 188
6.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	-	İpek, pamuk	12 x 9,5 cm	Tezcan, 1993: 192
7.	12176-D.175	XVIII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	16 x 122 cm	Bilgi, 2007;120
8.	Ömer M. Koç K.	XVI. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	123 x 173 cm	Bilgi, 2007;60
9.	9098-HK.1493 a	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kitabeli kumaş	İpek, kılaptan	77 x 123 cm	Bilgi, 2007;52
10.	1880-D.55	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kitabeli kumaş	İpek, kılaptan	84 x 195 cm	Bilgi, 2007;54
11.	14103-D.196	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kitabeli kumaş	İpek, kılaptan	63 x 66 cm	Bilgi, 2007;56
12.	9333-D.3	XVII. yy ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	İpek, kılaptan	30 x 60 cm	Bilgi, 2007;26
13.	15368-D.219	XVII. ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	Kılaptan	18,5x70,5 cm	Bilgi, 2007;28
14.	9308-D.1	XVII. ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	39 x 27 cm	Bilgi, 2007;30
15.	3668	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput harelisi	İpek	21 x 35 cm	Bakırcı, 2012;117
16.	3746	-	Konya Mevlana Müzesi	Seraser	İpek	28 x 43 cm	Bakırcı, 2012;139
17.	3745	-	Konya Mevlana Müzesi	Kutnu	İpek, pamuk	22 x 27 cm	Bakırcı, 2012;138
18.	3742	-	Konya Mevlana Müzesi	Kutnu	İpek, pamuk	22 x 31 cm	Bakırcı, 2012;135
19.	3741	-	Konya Mevlana Müzesi	Kutnu	İpek	25 x 35 cm	Bakırcı, 2012;134
20.	3681	-	Konya Mevlana Müzesi	Kutnu	İpek, pamuk	22 x 31 cm	Bakırcı, 2012;130
21.	3562	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek	150 x 125 cm	Bakırcı, 2012;55
22.	3580	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek	100 x 95 cm	Bakırcı, 2012;61
23.	1351	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek, kılaptan	109 x 138 cm	Bakırcı, 2012;75
24.	3642	-	Konya Mevlana Müzesi	Abani	İpek	18 x 32 cm	Bakırcı, 2012;91
25.	2775	XVI. yy 2. yarısı	Abegg-Stiftung, Riggisberg- Bern	-	-	33 x 28 cm	Atasoy, 2001;131
26.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Gümüş, Altın	-	Öz, 1951: 51
27.	3559	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	188 x 149 cm	Bakırcı, 2012;53
28.	627	-	Konya Mevlana Müzesi	Atlas	-	66 x 80 cm	Bakırcı, 2012;17

Tablo 1b. Hem Dikey, Hem Yatay Eksenli Bağlantılı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/35	XVI. yy ilk yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	141 cm	Atasoy, 2001; 62
2.	13/176	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	150 cm	Atasoy, 2001; 83
3.	T 354	XVI. yy sonu	Ermitaj Müzesi, St. Petersburg	-	Altın kılaptan	150 cm	Atasoy, 2001; 84
4.	345	XVI. yy ortaları	Abegg-Stiftung, Riggisberg- Bern	-	-	88 cm	Atasoy, 2001; 86
5.	OC1.72	XVI. yy 3. çeyreği	The Textile Museum, Washington	-	-	160 x 67,5 cm	Atasoy, 2001; 87
6.	52.20.21	XVI. yy 3. çeyreği	Metropolitan Museum of Art, New York	-	-	125,5 cm	Atasoy, 2001; 90
7.	OC1.68	XVI. yy 3. çeyreği	The Textile Museum, Washington	Kemha	-	168 cm	Atasoy, 2001; 90- 91
8.	O4.1627	XVI. yy ortaları	Museum of Fine Arts, Boston	Kadife	-	167x 63,5 cm	Atasoy, 2001; 130
9.	17624-D.261	XVI. yy 3. çeyreği	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	47 x 60 cm	Bilgi, 2007; 24

Tablo 2a. Dikey Eksenli Sıralama, Yatay Eksenli Ters Yönlü Bağlantısız Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/265	XVI. yy. 2. yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	-	114,8 cm	Atasoy, 2001; 40
2.	2178	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	180 x 182 cm	Bakırcı, 2012; 46
3.	3663	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput hanelisi	İpek	27 x 32 cm	Bakırcı, 2012; 112
4.	3926	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul Kutnuusu	İpek, pamuk	22,5 x 34 cm	Bakırcı, 2012; 191
5.	3667	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput hanelisi	İpek, kılaptan	20,5 x 39 cm	Bakırcı, 2012; 116

Tablo 2b. Dikey Eksende Sıralama, Yatay Eksende Bağlantılı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/584	XVI. yy. 2.yansı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	139 cm	Atasoy, 2001; 62
2.	13/1458	XVI. yy.2.yansı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	73 x 67 cm	Atasoy, 2001; 63
3.	1376	XVI. yy. ortaları	Mevlana Müzesi, Konya	-	-	47,5 cm	Atasoy, 2001; 82
4.	GIM-67148, SHCH A-4648	XVI. yy 2. yansı	Devlet Tarih Müzesi, Moskova	-	-	90 x 67 cm	Atasoy, 2001; 82
5.	3738	-	Konya Mevlana Müzesi	Kutnu	İpek, pamuk	21 x 23 cm	Bakırcı, 2012;131
6.	3676	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul sevaisi	İpek, kılaptan	23 x 19 cm	Bakırcı, 2012;125
7.	3672	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul sevaisi	İpek, kılaptan	19,5 x 33 cm	Bakırcı, 2012;121
8.	3669	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput harelisi	İpek, kılaptan	16,5 x 30,5 cm	Bakırcı, 2012;118
9.	3670	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput tellisi	İpek, kılaptan	26 x 34 cm	Bakırcı, 2012;119
10.	621	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	130 x 120 cm	Bakırcı, 2012;37
11.	1495	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek	130 x 143 cm	Bakırcı, 2012;86
12.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	altın	-	Öz, 1951: 18
13.	-	XVI. yy	Benaki Müzesi, Atina	-	-	-	Öz, 1951: 204
14.	-	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	-	-	Öz, 1951: 214
15.	754-1884	XVI. yy sonu	Victoria & Albert Museum, London	Çocuk kaftanı	-	77 cm	Gürsu, 1988: 100
16.	52.20.23	XVII. yy ilk yansı	Metropolitan Museum of Art, New York	Kemha	-	120 x 67 cm	Gürsu, 1988:119
17.	17.600	XVI. yy ortaları	Museum of Fine Arts, Boston	-	-	150 x 59 cm	Atasoy, 2001; 130
18.	GIM- 23499	XVI. yy 2.yansı	Devlet Tarih Müzesi, Moskova	Kadife	-	118 x 252,5cm	Atasoy, 2001; 131
19.	-	XVI. yy sonları	St. Michael Kilisesi, Viyana	-	Altın kılaptan	104 x 21,3 cm	Atasoy, 2001;85

Tablo 3a. Dikey Eksende Simetri, Yatay Eksende Bağlantısız Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/9	XVI. yy.2. yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	-	160 cm	Atasoy, 2001; 37
2.	10386-D.123	XX. yy başı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	54,5 x 167 cm	Bilgi, 2007;138
3.	773-1884	XVI. yy ortası	Victoria & Albert Museum, London	Kemha	Kılaptan	83 cm	Gürsu, 1988:51
4.	3778	XVI. yy 2. yarısı	Benaki Müzesi, Atina	Çatma	-	-	Gürsu, 1988:59
5.	13/559	XVI. yy. 2.yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	İpek	138 cm	Atasoy, 2001; 39
6.	9349	XVII. yy. 1.çeyreği	Benaki Müzesi, Atina	-	-	130 cm	Atasoy, 2001; 43
7.	1/2454	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	-	Atasoy, 2001; 116
8.	13/6	XV. yy sonları	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	117 cm	Atasoy, 2001; 117
9.	1884.903	XVII. yy	Kunstgewerbemuseum, Berlin	-	-	160 cm	Atasoy, 2001; 128
10.	611	XVI. yy ortaları	Mevlana Müzesi, Konya	Kadife	-	-	Atasoy, 2001; 129
11.	598	XVII. yy	Mevlana Müzesi, Konya	-	-	153 x 128 cm	Atasoy, 2001; 140
12.	2760	XVII. yy	Abegg-Stiftung, Riggisberg-Bern	-	-	165 x 128 cm	Atasoy, 2001; 141
13.	-	XV. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	ipek	-	Öz, 1949: 32
14.	13/260	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	-	Atasoy, 2001; 98
15.	13/866	XVII. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	151 cm	Atasoy, 2001; 44
16.	13/1027	XVI. yy. 2. yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	90,5 x 20,5 cm	Atasoy, 2001; 99
17.	836-1904	XVI. yy sonu	Victoria & Albert Museum, London	Kemha	-	123 x 65 cm	Gürsu, 1988:102
18.	1.60	XVI. yy ortası	Washington Tekstil Müzesi, Washington	Seraser	-	131 cm	Gürsu, 1988: 104
19.	13/532	XVII. yy. İlk çeyreği	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	-	138 cm	Atasoy, 2001; 45
20.	2521 c	XVI. yy ikinci yarısı	Bargello Müzesi, Floransa	-	-	298 cm	Atasoy, 2001;108
21.	13/1476	XVI. yy. ortaları	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	129 x 58,5 cm	Atasoy, 2001;109
22.	13/1945	XVI. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Altın kılaptan	47 x 15 cm	Atasoy, 2001;94
23.	13/41	XVI. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	138 cm	Atasoy, 2001;94-95
24.	35.488	XVI. yy ikinci yarısı	Musée Historique des Tissus, Lyons	-	-	124 cm	Atasoy, 2001;96
25.	01.69	XVI. yy ikinci yarısı	Kunstgewebemuseum, Berlin	-	-	147,2 cm	Atasoy, 2001;97
26.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Bursa savaisi	İpek	18,5 x 32,5 cm	Tezcan, 1993: 134
27.	13/983	XVI. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	52 cm	Atasoy, 2001; 93
							Bakırcı, 2012;53

Tablo 3b. Dikey Eksende Simetri, Yatay Eksende Bağlantılı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13/131	XVI. yy. 2.yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Kılaptan, ipek	138 cm	Atasoy, 2001; 41
2.	17623-D.260	XVI. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	51 x 163 cm	Bilgi, 2007:84
3.	Ömer M.Koç K.	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	64 x 171	Bilgi, 2007:86
4.	3675	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul sevaisi	İpek kılaptan	19 x 22 cm	Bakırcı, 2012;124
5.	613	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	63 x 280 cm	Bakırcı, 2012;21
6.	13/46	XVI. yy. ilk yarısı	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	-	138 x 65,5 cm	Atasoy, 2001; 64-65
7.	TK-27	XVI. yy 2. yarısı	Kremlin Askeri Müzesi, Moskova	-	-	-	Atasoy, 2001;105
8.	44.41.2	XVI. yy sonçeyreği	Metropolitan Museum of Art, NewYork	-	-	315,6 cm	Atasoy, 2001; 106
9.	3897	XVI. yy. ortaları	Benaki Müzesi, Atina	Kemha	Kılaptan	99 cm	Atasoy, 2001; 72-73
10.	34/1987	XVI. yy 2.yarısı	David Koleksiyonu Müzesi, Kopenhag	-	Altın kılaptan	45 x 58 cm	Atasoy, 2001;111
11.	LNS 105t	XVI. yy. 2. yarısı	Al- Sabah Koleksiyonu, Dar al – Altar al-İslamiyyah, Kuveyt	Kemha	Altın kılaptan	131 cm	Atasoy, 2001;110
12.	13/1919	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	425 cm	Atasoy, 2001;118
13.	TK-2453	XVI. yy ortaları	Kremlin Askeri Müzesi, Moskova	-	-	71 cm	Atasoy, 2001;120
14.	77.277	XVI. yy ilk yarısı	Museum of Fine Arts, Boston	-	-	139,5 x 62 cm	Atasoy, 2001;125
15.	T-357a	XVII. yy başları	Ermitaj Müzesi, St. Petersburg	Kemha	-	127 x 186 cm	Atasoy, 2001;114-115
16.	13/1421	XVI. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	-	44 x 33 cm	Atasoy, 2001;74

Tablo 3b. Dikey Eksende Simetri, Yatay Eksende Bağlantılı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	15500-D.238	XVIII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Seccade	İpek, kılaptan	68 x 88 cm	Bilgi, 2007:50
2.	9375-D.7	XVII. yy ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	61,5 x 107 cm	Bilgi, 2007:90
3.	10448-D.124	XVIII. yy sonu	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	65,5 x 137,5 cm	Bilgi, 2007:112
4.	11811-D.165	XVIII. yy sonu	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	103 x 146,5 cm	Bilgi, 2007:118
5.	13 / 1440	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	104 x 62 cm	Atasoy, 2001: 132.
6.	25424	XVII. yy	Etnografya Müzesi, Ankara	Çatma yastık yüzü	-	117 x 64,3 cm	Atasoy, 2001: 132
7.	1950.51	XVII. yy	Museum of Fine Arts, Montreal	Çatma yastık yüzü	-	106 x 62 cm	Atasoy, 2001: 134
8.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seccade	Kılaptan	243 x 138 cm	Öz, 1951: 40
9.	VT-1146	XVII. yy	Ermitaj Müzesi, St. Peterburg	Çatma yastık yüzü	-	-	Atasoy, 2001: 135

Tablo 5. Dikey Eksende Simetri, Yatay Eksende Ters Yönde Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	13 / 1966	XVI. yy. ortaları	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	107 x 106 cm	Atasoy, 2001: 75
2.	XEA 183	XVII. yy.	Harvard University Art Museums	-	-	125 cm	Atasoy, 2001: 76
3.	T157-1946	XVI. yy. ortaları	Fitzwilliam Museum, Cambridge	-	-	291 x 67 cm	Atasoy, 2001: 77
4.	TK-22	XVII. yy	Kremlin Askeri Müzesi, Moskova	-	-	133 x 131 cm	Atasoy, 2001:143
5.	616	XVI. yy	Mevlana Müzesi, Konya	-	-	147,5 cm	Atasoy, 2001:144
6.	2466	XVII. yy	Bargello Müzesi, Floransa	-	-	181 cm	Atasoy, 2001:147
7.	17621-D.258	XV. yy ikinci yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	16,5 x 60 cm	Bilgi, 2007:58
8.	11640-D.132	XVII. yy 2. yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	58,5 x 128,5 cm	Bilgi, 2007:66
9.	15388-D.224	XVII. yy ortaları	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	61 x 147 cm	Bilgi, 2007:78
10.	17625	XVI. yy 2. yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	76 x 157 cm	Bilgi, 2007:36
11.	13859-D.192	XVI. yy 2.yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	66 x 175,5 cm	Bilgi, 2007:42
12.	17626-D.263	XVII. yy ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	66 x 145 cm	Bilgi, 2007: 48
13.	9410-D.15	XVI. yy sonu	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	76 x 153,5 cm	Bilgi, 2007:46
14.	12177-D.176	XVI. yy 2. yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	Kılaptan	52 x 73 cm	Bilgi, 2007:40
15.	10383-D.120	XVI. yy 2. yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	64 x 56 cm	Bilgi, 2007:38

16.	17628-D.265	XVI. yy ortası	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kemha	-	67 x 117 cm	Bilgi, 2007;34
17.	3785	-	Konya Mevlana Müzesi	Şip	İpek	25 x 37 cm	Bakırcı, 2012;170
18.	2177	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek	200 x 206 cm	Bakırcı, 2012;48
19.	619	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	130 x 130 cm	Bakırcı, 2012; 39
20.	617	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	195 x 189 cm	Bakırcı, 2012;41
21.	620	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	130 x 133 cm	Bakırcı, 2012;40
22.	601	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	117 x 170 cm	Bakırcı, 2012;35
23.	598	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	128 x 153 cm	Bakırcı, 2012;36
24.	623	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	69 x 155 cm	Bakırcı, 2012;42
25.	625	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	132 x 150 cm	Bakırcı, 2012;44
26.	602	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	131 x 183 cm	Bakırcı, 2012;22
27.	597	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	128 x 179 cm	Bakırcı, 2012;23
28.	1377	-	Konya Mevlana Müzesi	Kemha	İpek	66 x 55 cm	Bakırcı, 2012;72
29.	3677	-	Konya Mevlana Müzesi	Kadife	İpek	30 x 39 cm	Bakırcı, 2012;126
30.	13 / 21	XVI. yy. 3.çeyreği	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	141,5 cm	Atasoy, 2001; 78
31.	T-347	XVII. yy	Ermitaj Müzesi, St. Petersburg	-	-	140 x 150 cm	Atasoy, 2001; 150
32.	615	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	127 x 158 cm	Bakırcı, 2012;18
33.	600	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	128 x 163 cm	Bakırcı, 2012;19
34.	49.32.79	XVI. yy. sonçeyreği	Metropolitan Museum of Art, New York	-	-	129 cm	Atasoy, 2001; 107
35.	T.154-1949	XVII. yy	Fitzwilliam Museum, Cambridge	Kadife	-	155 cm	Atasoy, 2001; 151
36.	597	XVII. yy	Mevlana Müzesi, Konya	-	-	180 x 131 cm	Atasoy, 2001; 151
37.	13 / 932	XVI. yy. 3.çeyreği	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	132,5 cm	Atasoy, 2001; 79
38.	T-1034	XVII. yy	Ermitaj Müzesi, St. Petersburg	-	-	150 x 120 cm	Atasoy, 2001; 152
39.	839-1904	XVI. yy sonu	Victoria ve Albert Müzesi, Londra	Çatma	İpek, kılaptan	103 x 60 cm	Gürsu, 1988;36
40.	I.50	XVI. yy 2. yarısı	Washington Tekstil Müzesi, Washington	Kemha	-	125 x 64 cm	Gürsu, 1988; 65
41.	13414	XVII. yy ilk yarısı	İpermuveszeti Müzesi, Budapeşte	Kemha	-	-	Gürsu, 1988; 112
42.	84, 1778	XVII. yy ortası	Berlin Schloss Müzesi, Berlin	Kemha	-	94 x 23 cm	Gürsu, 1988; 115
43.	1.57	XVII. ilk yarısı	The Textile Museum, Washington	Kemha	-	126 x 69 cm	Gürsu, 1988; 124
44.	-	XVII: ortası	Paris Musée des Art Decoratifs, Paris	Kemha	-	142 x 69 cm	Gürsu, 1988; 132
45.	644-1890	XVII. ilk yarısı	Victoria ve Albert Müzesi, Londra	Kemha	-	107 x 65 cm	Gürsu, 1988; 148
46.	479-1886	XVII. ilk yarısı	Victoria ve Albert Müzesi, Londra	Kemha	-	65 x 37 cm	Gürsu, 1988; 125
47.	242-1884	XVI. yy 2. Yarısı	Victoria ve Albert Müzesi, Londra	Kemha	-	102 x 66 cm	Gürsu, 1988; 77
48.	1.59	XVI. yy 2. Yarısı	Washington Tekstil Müzesi, Washington	Kemha	-	79 x 66 cm	Gürsu, 1988; 76
49.	3783	XVI. yy son çeyrek	Benaki Müzesi, Atina	Çatma	-	105 x 60 cm	Gürsu, 1988; 88
50.	-	XV. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Kemha	Altın	-	Öz, 1949; 31

51.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	Öz, 1951 :58
52.	-	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	İpek	Öz, 1949: 98
53.	-	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Çatma	-	Öz, 1949: 99
54.	-	XVI. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Kılaptan	Öz, 1949: 100
55.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	-	Öz, 1951: 5
56.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Altın, ipek	Öz, 1951: 11
57.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Çatma	Altın	Öz, 1951: 27
58.	2404	XVII. yy	Sergiev- Posad Müzesi, Zagorsk	-	137 cm	Atasoy, 2001: 153
59.	Tex.6	XVI. yy.2. yarısı	David Collection, Kopenhag	-	170 x 82 cm	Atasoy, 2001:80
60.	-	XVI. yy. Ortaları	Dormition Katedrali, Kremlin, Moskova	-	-	Atasoy, 2001:80
61.	T.8539	XVI. yy. üçüncü çey-regi	Österreichisches Museum für Angewandte Kunst, Viyana	-	120 x 66 cm	Atasoy, 2001:81

Tablo 6. Hem Dikey, Hem De Yatay Eksende Simetri

KumaşNo	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	355-1897	XVII. yy	Victoria & Albert Museum, London	Kadife	-	152, 5 cm	Atasoy, 2001: 127
2.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M., İstanbul	Hereke çatması	İpek, pamuk	86 x 50 cm	Tezcan, 1993: 270
3.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M., İstanbul	Hereke çatması	İpek, pamuk	92 x 50 cm	Tezcan, 1993: 271
4.	9025	XVII. yy	İpermuveszeti Müzesi, Budapeşte	Çatma yastık yüzü	-	125 x 68 cm	Gürsu, 1988: 120
5.	768-1884	-	Victoria & Albert Museum, London	Kemha	-	76 cm	Gürsu, 1988: 121
6.	1.61	XVII. yy	The Textile Museum, Washington	Kemha	-	132 x 67 cm	Gürsu, 1988: 121
7.	52.20.18	XVII. yy ortası	Metropolitan Museum of Art, New York	Kemha	-	138 x 66 cm	Gürsu, 1988: 125
8.	77.265	XVII. yy ilk yarısı	Boston Güzel Sanatlar Müzesi, Boston	Çatma	-	77 x 62,5 cm	Gürsu, 1988: 148
9.	605	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	118 x 153 cm	Bakırca, 2012:31
10.	604	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	121 x 145 cm	Bakırca, 2012:32
11.	17629-D.266	XIX. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	Kılaptan	69 x 119 cm	Bilgi, 2007:122
12.	15404-D.236	XIX. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	44,5 x 92,5 cm	Bilgi, 2007:124
13.	9332-D.2	XVII. yy ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	61 x 87 cm	Bilgi, 2007:64

14.	15389-D.225	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	102 x 115 cm	Bilgi, 2007:82
15.	Ömer M. Koç	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	Kılaptan	114 x 158 cm	Bilgi, 2007:88
16.	14196-D.198	XIX. yy sonu	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma	-	45 x 117 cm	Bilgi, 2007:134
17.	9074-HK.1469	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	61,5x103,5 cm	Bilgi, 2007:92
18.	17542-D.251	XVIII. yy sonu	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	61,5x106,5 cm	Bilgi, 2007:114
19.	10384-D.121	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	63 x 103 cm	Bilgi, 2007:94

20.	9077-HK.1472	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	65 x 122 cm	Bilgi, 2007;108
21.	14069-D.194	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	65,5 x 120 cm	Bilgi, 2007;110
22.	15386-D.222	XVII. yy 2.yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	57 x 150 cm	Bilgi, 2007;106
23.	15354-D.214	XVII. yy 2.yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	62,5 x 121 cm	Bilgi, 2007;104
24.	13984-D.193	XVII. yy 2.yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	62 x 104 cm	Bilgi, 2007;102
25.	9374-D.6	XVII. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	62,5 x 106 cm	Bilgi, 2007;100
26.	9373-D.5	XVII. yy 2. yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	60,5x102,5 cm	Bilgi, 2007;98
27.	10385-D.122	XVII. yy ilk yarısı	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Çatma yastık yüzü	-	62 x 104 cm	Bilgi, 2007;96
28.	826-1892	XV. yy sonu	Victoria & Albert Museum, London	Çatma	İpek	105 x 60 cm	Gürsu, 1988:51
29.	-	XV. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Çatma	Altın	-	Öz, 1949:29
30.	-	-	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Çatma	-	-	Öz, 1951: 190
31.	3567	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	75 x 100 cm	Bakırcı, 2012;57
32.	1355	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	42 x 89 cm	Bakırcı, 2012;77
33.	3640	-	Konya Mevlana Müzesi	Abani	Pamuk	29,5 x 18 cm	Bakırcı, 2012;89
34.	3654	-	Konya Mevlana Müzesi	Beledi	Pamuk	10 x 12 cm	Bakırcı, 2012;103
35.	614	XVII. yy	Mevlana Müzesi, Konya	-	-	167 cm	Atasoy, 2001:145
36.	618	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	137 x 143 cm	Bakırcı, 2012;45
37.	3550	-	Konya Mevlana Müzesi	-	-	173 x 135 cm	Bakırcı, 2012;50
38.	48.137	XVII. yy	Detroit Institute of Arts	-	-	483 x 269 cm	Atasoy, 2001: 149
39.	TK-531	XVII. yy	Kremlin Askeri Müzesi, Moskova	-	-	62 x 51 cm	Atasoy, 2001: 146

Tablo 7.Hem Dikey Hem De Yatay Eksende Kaydırmalı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	3552	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	180 x 135 cm	Bakırcı, 2012;52
2.	9363-D.4	XIX. yy	Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul	Kadife	-	17 x 17 cm	Bilgi, 2007;130
3.	3551	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	165 x 110 cm	Bakırcı, 2012;51
4.	3935	-	Konya Mevlana Müzesi	Şip	İpek	18 x 35 cm	Bakırcı, 2012;196
5.	3560	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	175 x 125 cm	Bakırcı, 2012;54
6.	1354	-	Konya Mevlana Müzesi	Çatma	İpek	250 x 50 cm	Bakırcı, 2012;76
7.	3794	-	Konya Mevlana Müzesi	Şal	Yün	22 x 36 cm	Bakırcı, 2012;174
8.	1382	-	Konya Mevlana Müzesi	Atlas	İpek, kılaptan	52 x 33 cm	Bakırcı, 2012;78
9.	3748	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	23 x 34 cm	Bakırcı, 2012;141

10.	3749	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	22 x 36 cm	Bakırcı, 2012;142
11.	3750	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	25 x 45 cm	Bakırcı, 2012;143
12.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Sevai	Kılaptan	-	Öz, 1951 :60
13.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek, kılaptan	29 x 14 cm	Tezcan, 1993: 231
14.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Şal	Yün	35 x 19 cm	Tezcan, 1993: 202
15.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek	20 x 13 cm	Tezcan, 1993: 185
16.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Mantın	İpek	16 x 13,5 cm	Tezcan, 1993: 138
17.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	İstanbul Sevaisi	İpek	28 x 14 cm	Tezcan, 1993: 105
18.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek	22 x 24 cm	Tezcan, 1993: 106
19.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek	14 x 23 cm	Tezcan, 1993: 110
20.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Bursa abanisi	İpek	8 x 12 cm	Tezcan, 1993: 133
21.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	İpek, gümüş	-	Öz, 1951: 20
22.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Selimiye			Öz, 1951 :58
23.	13 /1898	XVII. yy.	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	-	139 x 67 cm	Atasoy, 2001: 46

Tablo 8. Dikey Eksende Kaydırmalı Sıralama, Yatay Eksende Ters Yönde Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	Seraser	İpek, kılaptan	-	Öz, 1951; 57
2.	-	XVII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Kılaptan	-	Öz, 1951: 8
3.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Kılaptan	-	Öz, 1951: 71
4.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek, kılaptan	32 x 21 cm	Tezcan, 1993: 235
5.	3664	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput harelisi	İpek	23 x 35 cm	Bakırcı, 2012;113
6.	-	-	Yapı Kredi Vedat Nedim Tör M.,İstanbul	Savai	İpek	14 x 23 cm	Tezcan, 1993: 103
7.	3915	-	Konya Mevlana Müzesi	Üstüfa	İpek	19 x 32 cm	Bakırcı, 2012;185
8.	3914	-	Konya Mevlana Müzesi	Üstüfa	İpek	23 x 24 cm	Bakırcı, 2012;184
9.	3796	-	Konya Mevlana Müzesi	Şal	yün	19 x 27 cm	Bakırcı, 2012;175
10.	3673	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul sevaisi	İpek, kılaptan	29 x 36 cm	Bakırcı, 2012;122
11.	3674	-	Konya Mevlana Müzesi	İstanbul Sevaisi	İpek, kılaptan	23 x 44 cm	Bakırcı, 2012;123
12.	3665	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput harelisi	İpek	30 x 37 cm	Bakırcı, 2012;114
13.	3666	-	Konya Mevlana Müzesi	Harput harelisi	İpek, kılaptan	27 x 33 cm	Bakırcı, 2012;115
14.	3799	-	Konya Mevlana Müzesi	Gürün Şalı	Yün	24 x 36 cm	Bakırcı, 2012;177
15.	3912	-	Konya Mevlana Müzesi	Üstüfa	İpek	17 x 33 cm	Bakırcı, 2012;183

16.	3798	-	Konya Mevlana Müzesi	Şal	Yün	19 x 28 cm	Bakırcı, 2012;176
17.	3752	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	25 x 31 cm	Bakırcı, 2012;145
18.	5146	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek	248 x 54 cm	Bakırcı, 2012;84

Tablo 9. Dikey Eksende Ters Yönlü Sıralama, Yatay Eksende Kaydırmalı Sıralama

Kumaş No	Envanter No	Yüzyıl	Bulunduğu yer	Cinsi	Hammaddesi	Boyut	Kaynak
1.	3549	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	248 x 162 cm	Bakırcı, 2012;49
2.	3563	-	Konya Mevlana Müzesi	-	İpek	165 x 144 cm	Bakırcı, 2012;56
3.	3791	-	Konya Mevlana Müzesi	Gürtün Şalı	Yün	23 x 39 cm	Bakırcı, 2012;173
4.	3900	-	Konya Mevlana Müzesi	Şal	Yün	17 x 36 cm	Bakırcı, 2012;177
5.	3916	-	Konya Mevlana Müzesi	Sevai	İpek, kılaptan	-	Bakırcı, 2012;183
6.	-	XVIII. yy	Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul	-	Kılaptan	-	Öz, 1951: 71
7.	3751	-	Konya Mevlana Müzesi	Serenk	İpek	16 x 38 cm	Bakırcı, 2012;144